
Maandelijkse aflevering van : VITA MARINA
-losbladige zeebiologische documentatie.
Uitgave: Stichting Biologia Maritima, Den Haag.
17e jaargang, nr. 5 (mei 1967).
Inhoud: 8 pagina's (pag. Buikpotigen 47/48;
pag. Tweekleppigen 27/28; pag Fossielen 15/16;
pag. Varia Maritima 99/100)

7825

XANCUS of TURBINELLA

Het artikel over *Xancus pyrum* (L.) vermeldt als synoniem *Turbinella pyrum* (L.). Bij afbeelding 1 is de naam *Turbinella* tussen haakjes geplaatst met de bedoeling het synoniem aan te geven. Wij zijn in die bedoeling niet geslaagd, zoals drs H.E. Coomans, verbonden aan het Zoölogisch Museum te Amsterdam, onder onze aandacht bracht. Op deze wijze wordt namenlijk een subgenus (ondergeslacht) aangegeven en dat was zoals gezegd in het geheel niet de opzet. Daarenboven confronteert de heer Coomans ons nog met een andere moeilijkheid rond de wetenschappelijke naam van de heilige schelp. Letterlijk schrijft hij ons: Inderdaad is de naam *Xancus* ouder (1798) dan *Turbinella* (1799), en zou om deze reden dus de voorkeur verdienen. Maar enkele jaren geleden heeft de Internationale Commissie van de Zoölogische nomenclatuur de naam *Turbinella* de voorkeur gegeven en *Xancus* verworpen. Gezien de zoöloog zich dient te houden aan de afspraken van deze commissie, moeten de soorten dus momenteel genoemd worden: *Turbinella pyrum* (L.) en *Turbinella rapa* Lamarck.

Wij zijn de heer Coomans bijzonder erkentelijk voor zijn opmerkingen. Zij hebben ons nog eens duidelijk aangetoond hoe voorzichtig men moet zijn met de wetenschappelijke namen. Bovendien doet het ons beseffen dat het voor niet deskundigen steeds moeilijker moet worden de weg te vinden in de literatuur, die lang niet altijd alle synoniemen vermeldt

DE MIDDELLANDSE ZEE IN YERSEKE

Tijdens een onlangs met leerlingen van ons lyceum gehouden biologisch kampje in de omgeving van Yerseke, brachten wij natuurlijk ook weer een bezoek aan de grote schelpenhopen, die rondom de schelpengritmalerij in Yerseke liggen en bij vele van onze leden al bekend zijn.

De schelpenbergen bestaan voor een deel uit recent materiaal, dat in de Ooster- en Westerschelde wordt opgezogen, maar enkele hopen bevatten vrijwel uitsluitend fossielen. Het recente materiaal brengt weinig nieuws en omvat naast oesters, alikruiken, tapijtschelpen, platte slijkschelpen, strandgapers, kokkels en wulken een onnoemelijke hoeveelheid muiltjes.

Interessanter zijn de hopen met uitsluitend fossielen en ik kan u zeggen dat menige aardige vondst aldaar door ons is weggehaald.

Wie beschrijft echter onze verbazing toen wij tussen het gewone recente materiaal plotseling pelikaansvoetjes en mooie grote penhorens ontdekten. Deze soorten zouden nog uit onze nederlandse fauna kunnen stammen, maar bij nauwkeuriger zoeken, merkten we al gauw aan andere soorten dat we te maken hadden met Middellandsezeesoorten.

Voor het grijpen lagen:

Anomia ehippium (Lam.), *Chlamys varius* (L.), *Chlamys glaber* (L.), *Chlamys opercularis* (L.), *Pecten maximus* (L.) ($\frac{1}{2}$); *Modiolus barbatus* (L.), *Mytilus galloprovincialis* (Lam.), *Dentalium spec.*, *Crassostrea angulata* (Lam.), *Natica millepunctata* (Lam.), *Turritella communis* (Risso), *Aporrhais pespelicani* (L.).

Bij nadere informatie bleek dat enige tijd geleden een partij oesters uit de Middellandse zee waren geïmporteerd. Met deze partij moeten ook de bovengenoemde mollusken meegekomen zijn. Vele schelpen bevatten nog veel vleesresten. Dat ons reukorgaan op de proef gesteld werd laat zich begrijpen. Ondanks dat is toch menig verzamelaar met aardie aanwinsten voor de collectie naar huis gegaan. Wie zou ooit deze soorten ergens onderaan een dijk in Yerseke verwacht hebben. Vele oesters waren vergroeid met penhorens, pelikaansvoeten, mosselen of andere schelpfragmenten, die als substraat hebben gediend voor het oesterlarfje.

B. Entrop

VITA MARINA-zeebiologische documentatie. Varia Maritima 100

Mei 1967